

PSICOLOGIA DEL LENGUATGE I DEL PENSAMENT 24835

Modificat: juliol-2002

Unitat de Psicologia Bàsica
Departament de Psicologia de l'Educació
Professors: Joaquim T. Limonero (Pensament)
Olga Soler Vilageliu (Llenguatge)

OBJECTIUS generals de l'assignatura

Aquesta assignatura està adreçada a aquelles persones que vulguin aprofundir sobre alguns dels coneixements adquirits en l'assignatura "Llenguatge i Pensament". Per aquesta raó, els objectius generals són dos. Per una part, aprofundir en el coneixement dels processos psicològics que configuren el pensament humà, i en particular aprendre a pensar i posar en pràctica estratègies creatives per a solucionar problemes i prendre decisions. I per altra part, aprofundir en les funcions dels diferents components que actuen durant el processament del llenguatge, compaginant aspectes teòrics amb recerca empírica.

Les classes s'estructuren en forma de seminari, basades la participació activa dels estudiants, en la recerca d'informació, discussió de lectures proposades pels professors o pels companys, i elaboració d'una proposta de treball empíric en grup, a discutir i valorar en el grup classe. L'assistència és, per tant, obligatòria.

Temari¹

Bloc 1. Pensament

1. Aspectes introductoris: conceptuals i metodològics.
2. Raonament deductiu i raonament inductiu.
3. Resolució de problemes.
4. Presa de decisions.
5. Creativitat.

Bloc 2. Llenguatge

1. El processament del llenguatge: característiques del llenguatge com un procés bàsic; etapes en el processament del llenguatge; principals components.
2. Percepció del Llenguatge: senyal de parla, accés al lèxic, components sintàctics i semàntics. Comprensió del discurs. Comunicació i llenguatge: aspectes pragmàtics. Metodologia empírica.
3. Producció del Llenguatge: del concepte a l'articulació. Metodologia empírica.

Les classes teòriques es desenvolupen en sessions de dues hores, dos dies a la setmana. Les classes de Psicologia del pensament es duen a terme durant la primera meitat del semestre, i les de Llenguatge durant la segona meitat.

Estimació hores dedicació no presencial

La dedicació setmanal a l'estudi d'aquesta assignatura serà aproximadament de 2 hores.

pràctiques

Les pràctiques de l'assignatura tenen com objectius, per una part, aprendre a pensar i posar en pràctica estratègies creatives per a solucionar problemes i prendre decisions, i per altra, aprendre a dissenyar un experiment en psicologia del llenguatge. Les pràctiques estan estretament lligades a la dinàmica global de l'assignatura. Es desenvolupen durant una hora setmanal.

DOCÈNCIA TUTORIZADA

En les hores de docència tutoritzada els professors orientaran l'elaboració del treball en grup.

AVALUACIÓ

L'avaluació de l'assignatura es du a terme mitjançant la valoració ponderada de les intervencions a classe i els treballs presentats a final de semestre. Es valoraran especialment els següents elements:

- la iniciativa dels alumnes en proposar un tema de recerca
- les intervencions en les sessions de grup
- la cura en la recollida d'informació
- la meticulositat en el disseny metodològic dels experiments o treballs proposats
- l'assistència a classe

Bibliografia²

Anula, A. (1998) *El abecé de la Psicolingüística*. Madrid: Arco libros.

Llibre molt breu que serveix d'introducció als temes més importants de l'assignatura, especialment per la sintaxi.

Ayuso, M. C. (1997). *Razonamiento y racionalidad*. Barcelona: Paidós.

Llibre que tracta de forma senzilla els diferents tipus de raonament humà.

Banyard, P., Cassells, A., Green, P. Hartland, J., Hayes, N. I Reddy, P. (1991). *Introduction to cognitive processes*. Traducció: *Introducción a los procesos cognitivos*. Barcelona: Ariel, 1995.

Berko, J. y Bernstein, N. (1999). *Psicolingüística*. Madrid: McGraw-Hill.

Manual molt entenedor, tot i que algunes traduccions de termes són incorrectes.

Best, J.B. (2001). *Psicología cognitiva*. Madrid: Paraninfo.

Es descriuen els processos psicològics bàsics. Recomanable el capítol 5 sobre llenguatge, i els capítols 10 al 12, sobre pensament.

Carreiras, M. (1997) *Descubriendo y procesando el lenguaje*. Madrid: Trotta.

El llibre de Carreiras és un assaig ben estructurat sobre la psicologia del llenguatge. Recomanable com a lectura però no com a manual.

Carretero, M., Almaraz, J. i Fenández-Berrocal, P. (1995) (Eds.). *Razonamiento y comprensión*. Madrid: Paidós.

Obra de diferents autors que tracten aspectes molt variats del pensament, emfasitzant el raonament i la comprensió.

Carretero, M i García-Madruga, J. A. (1989). *Lecturas de psicología del pensamiento. Razonamiento, solución de problemas y desarrollo cognitivo*. Madrid: Alianza. Aquest llibre permet a alumne disposar de lectures d' autors rellevants sobre diferents aspectes clau del pensament i aprofundir en aquests aspectes.

DeBono, E. (1996). *Aprende a pensar por ti mismo*. Barcelona: Paidós.

És un llibre pràctic de com es pot aprendre a pensar millor i donar solucions creatives a problemes quotidians. És molt fàcil d'entendre i de posar a la pràctica.

Fernández-Berrocal, P. Y Santamaría, C. (2001) (Eds.). *Manual práctico de psicología del pensamiento*. Barcelona: Ariel.

Com el seu nom indica, és un llibre amè que a través d'exercicis pràctics ajuda a comprendre els diferents aspectes del pensament.

Garnham, A. I Oakill, J. (1994). *Thinking and reasoning*. Traducció: *Manual de Psicología del Pensamiento*. Madrid: Paidós, 1996.

Obra que tracta de forma àmplia i molt ben estructurada els diferents aspectes implicats en el pensament. Fa un tractament profund desl diferents temes.

Harley, T.A. (1995) *The Psychology of Language*. Hove (UK): Erlbaum-Taylor and Francis

Manual molt recomanable per a qui llegeixi anglès.

Mayer, E.E. (1986) *Pensamiento, resolución de problemas y cognición*. Barcelona: Paidós.

Pozo, J.I. (1989) *Teorías cognitivas del aprendizaje*. Madrid: Morata.

Obra que tracta amb profunditat diferents aspectes de l'aprenentatge dins de la psicologia cognitiva, emfasitzant els aspectes implicats en el pensament.

Romo, M. (1998). *Psicología de la creatividad*. Barcelona: Paidós.

Llibre que d'una forma senzilla introdueix els diferents aspectes de la psicologia de la creativitat.

Vega, M. (1995). *Introducción a la psicología cognitiva*. Madrid: Alianza Psicología. Aquest manual, que es pot considerar un clàssic dins de la psicologia cognitiva espanyola, descriu els processos psicològics bàsics. Recomana en especial el capítol 9 sobre pensament.
